

*Οι πολλαπλοί στόχοι
της Εκπαίδευσης για την Αειφορία
και η διασύνδεση-αλληλόδρασή τους με το έργο
των Κ.Ε.Σ.Υ.*

Δρ. Αθανάσιος Χαρίσης,
Σ.Ε.Ε. Εκπαίδευσης για την Αειφορία
3^ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Π.Δ.Ε. Κ. Μακεδονίας

ΑΤΖΕΝΤΑ 2030 ή Η ΑΡΧΗ

- Στις 25 Σεπτεμβρίου 2015, στην έδρα του ΟΗΕ στη Νέα Υόρκη, 193 εκπρόσωποι κρατών και κυβερνήσεων απ' όλο τον κόσμο δεσμεύτηκαν για την υιοθέτηση 17 Παγκόσμιων Στόχων με σκοπό να αναλάβουν δράση απέναντι σε τρεις μεγάλες προκλήσεις μέσα στα επόμενα χρόνια (έως το 2030):
 - την ακραία φτώχεια,
 - την ανισότητα και
 - την κλιματική αλλαγή.
- https://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=36&Itemid=71

Το Γραφείο Συντονισμού, Θεσμικών, Διεθνών και Ευρωπαϊκών Θεμάτων της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης

- Το Γραφείο Συντονισμού, Θεσμικών, Διεθνών και Ευρωπαϊκών Θεμάτων της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης αποτελεί την αρμόδια κεντρική κυβερνητική δομή για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ σε εθνικό επίπεδο (άρθρο 43 του ν. 4440/2016).
- Έτσι σήμερα κάνουμε λόγο για θεσμοθετημένα όργανα, δομές και διαδικασίες σχετικά με την Αειφορία που η πολιτική Ηγεσία συμπεριέλαβε στην εθνική νομοθεσία, εναρμονισμένη με τις αποφάσεις στις οποίες συμμετείχε στο πλαίσιο των διεθνών της συνεργασιών.
- http://www.ggk.gov.gr/?page_id=5506

Γραφείο Συντονισμού, Θεσμικών, Διεθνών και Ευρωπαϊκών Θεμάτων
της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης

- Μετά τη διαδικασία απογραφής και χαρτογράφησης των αναγκών και τη σύνταξη της σχετικής **Εθνικής Έκθεσης Αξιολόγησης για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ** θεσπίστηκαν το 2017 και εγκρίθηκαν οι οκτώ εθνικές προτεραιότητες για την προσαρμογή των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) στις εθνικές ανάγκες και περιστάσεις, σύμφωνα και με την εθνική στρατηγική ανάπτυξης που είχε εγκριθεί.

https://www.unric.org/el/index.php?option=com_content&view=article&id=27541:2018-07-04-13-00-41&catid=4:latest-news&Itemid=18

Διαστάσεις, πυλώνες, στρατηγικές και πολιτικές κατευθύνσεις της Βιώσιμης Ανάπτυξης

- **Οι διαστάσεις** της βιώσιμης ανάπτυξης: κοινωνική, οικονομική, περιβαλλοντική
- **Οι θεματικοί πυλώνες** της Ατζέντας 2030: people, planet, prosperity, peace, partnership
- **Οι στρατηγικές κατευθύνσεις** της Στρατηγικής Ευρώπης 2020: απασχόληση, καινοτομία & έρευνα, εκπαίδευση, αντιμετώπιση φτώχειας & κοινωνικού αποκλεισμού, κλιματική αλλαγή & ενέργεια

Οι 8 στόχοι εθνικών προτεραιοτήτων - Στρατηγικός Σχεδιασμός

- 1. Προώθηση μιας ανταγωνιστικής, καινοτόμου και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης **(ΣΒΑ 8 και 9)**
- 2. Προώθηση της πλήρους απασχόλησης και της αξιοπρεπούς εργασίας για όλους **(ΣΒΑ 8)**
- 3. Αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και παροχή καθολικής πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης **(ΣΒΑ 1,2,3)**
- 4. Μείωση των κοινωνικών και περιφερειακών ανισοτήτων και εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους **(ΣΒΑ 10, 5)**
- 5. Παροχή υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευσης **(ΣΒΑ 4)**
- 6. Ενίσχυση της προστασίας και της αειφόρου διαχείρισης του φυσικού κεφαλαίου ως βάσης για την κοινωνική ευημερία και τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα **(ΣΒΑ 6, 7, 11, 12, 13, 14 και 15)**
- 7. Δημιουργία αποτελεσματικών, υπεύθυνων και διαφανών θεσμών **(ΣΒΑ 16 και 17)**
- 8. Ενίσχυση ανοικτών, συμμετοχικών, δημοκρατικών διαδικασιών και προώθηση εταιρικών σχέσεων **(ΣΒΑ 16 και 17).**
- <https://sustainabledevelopment.un.org/index.php?page=view&type=30022&nr=571&menu=3170>

1. Προώθηση μιας ανταγωνιστικής, καινοτόμου και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης (ΣΒΑ 8 και 9)

8 ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

9 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

2. Προώθηση της πλήρους απασχόλησης και της αξιοπρεπούς εργασίας για όλους (ΣΒΑ 8)

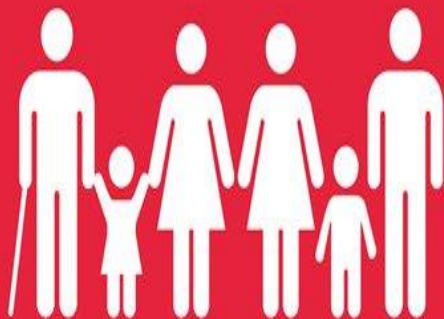
8

**ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

3. Αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και παροχή καθολικής πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης (ΣΒΑ 1,2,3)

1 ΜΗΔΕΝΙΚΗ
ΦΤΩΧΕΙΑ

2 ΜΗΔΕΝΙΚΗ
ΠΕΙΝΑ

3 ΚΑΛΗ
ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ
ΕΥΗΜΕΡΙΑ

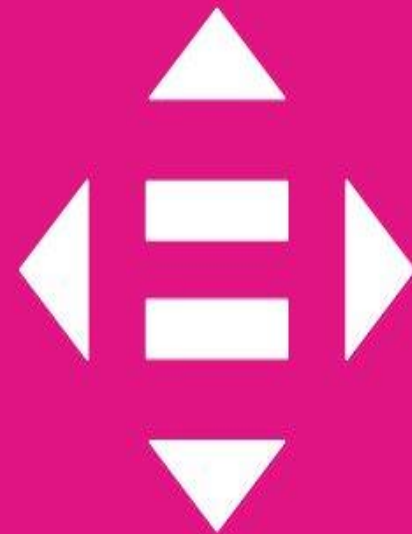

4. Μείωση των κοινωνικών και περιφερειακών ανισοτήτων και εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους (ΣΒΑ 10, 5)

5 **ΙΣΟΤΗΤΑ
ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ**

10 **ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ
ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ**

5. Παροχή υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευσης (ΣΒΑ 4)

4 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

6. Ενίσχυση της προστασίας και της αιwfόρου διαχείρισης του φυσικού κεφαλαίου ως βάσης για την κοινωνική ευημερία και τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (ΣΒΑ 6, 7, 11, 12, 13, 14 και 15)

6

**ΚΑΘΑΡΟ
ΝΕΡΟ ΚΑΙ
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ**

7

**ΦΤΗΝΗ ΚΑΙ
ΚΑΘΑΡΗ
ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

11

**ΒΙΩΣΙΜΕΣ
ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ**

12

**ΥΠΕΥΘΥΝΗ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ**

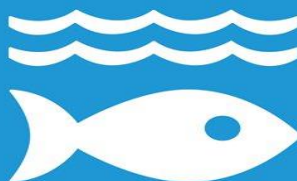
13

**ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ
ΤΟ ΚΛΙΜΑ**

14

**ΖΩΗ ΣΤΟ
ΝΕΡΟ**

15

**ΖΩΗ ΣΤΗ
ΣΤΕΡΙΑ**

7. Δημιουργία αποτελεσματικών, υπεύθυνων και διαφανών θεσμών (ΣΒΑ 16 και 17)

16 ΕΙΡΗΝΗ,
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ
ΘΕΣΜΟΙ

17 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΣΤΟΧΟΥΣ

8. Ενίσχυση ανοικτών, συμμετοχικών, δημοκρατικών διαδικασιών και προώθησης εταιρικών σχέσεων (ΣΒΑ 16, 17).

16 ΕΙΡΗΝΗ,
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ
ΘΕΣΜΟΙ

17 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΣΤΟΧΟΥΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

- Η ελληνική κυβέρνηση στην έκθεσή της αναφέρει ότι η άνευ προηγουμένου οικονομική κρίση την ανάγκασε να εστιάσει σε οικονομικές πολιτικές που συχνά δημιουργούν αποκλίσεις αντί να συμβάλλουν στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης.

Εκπαίδευση για την Αειφορία

- **Η εκπαίδευση για την αειφορία** αποτελεί τμήμα των προγραμμάτων των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- **Σκοπός της εκπαίδευσης για την αειφορία** είναι να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τη σχέση του ανθρώπου με το φυσικό και κοινωνικό του περιβάλλον, να ευαισθητοποιηθούν για τα προβλήματα που συνδέονται με αυτό και να δραστηριοποιηθούν, με ειδικά προγράμματα, ώστε να συμβάλλουν στη γενικότερη προσπάθεια αντιμετώπισής τους.
- Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθορίζονται το πλαίσιο και ο τρόπος εφαρμογής και χρηματοδότησης **ειδικών προγραμμάτων εκπαίδευσης για την αειφορία**. (Ν. 4547/12-6-2018 άρθρο 52)

Ο Σ.Ε.Ε. «Εκπαίδευσης για την Αειφορία

Οι Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου Εκπαίδευσης για την Αειφορία έχουν την επιστημονική ευθύνη για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της περιοχής αρμοδιότητάς τους **για θέματα εκπαίδευσης για την αειφορία.**

Συνεργάζονται με τους Προϊσταμένους και τις Παιδαγωγικές Ομάδες των Κ.Ε.Α. και τους Συλλόγους Διδασκόντων με σκοπό την ανάπτυξη και εφαρμογή δράσεων εκπαίδευσης για την αειφορία και την υλοποίηση καινοτόμων προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων που αφορούν **στο περιβάλλον, στον πολιτισμό και στην υγεία**, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των σχολικών μονάδων και τις ιδιαιτερότητες των τοπικών συνθηκών.

Υλοποιούν **επιμορφωτικές δράσεις** για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών σε ζητήματα εκπαίδευσης για την αειφορία, οι οποίες εντάσσονται στον σχεδιασμό του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. και για την υλοποίηση των οποίων μπορούν να συνεργάζονται με τα Κ.Ε.Α.

Είναι υπεύθυνοι για την παρακολούθηση του προγραμματισμού και της αποτίμησης του εκπαιδευτικού έργου των Κ.Ε.Α. και έχουν την παιδαγωγική και επιστημονική εποπτεία τους. (ΦΕΚ 4299/27-9-2018 άρθρο 3 παρ. 4β).

Οι Σ.Ε.Ε. «Εκπαίδευσης για την Αειφορία» και τα Κ.Ε.Σ.Υ.

Συνεργάζονται με την Παιδαγωγική Ομάδα κάθε οικείου Κ.Ε.Α. της οποίας έχει την ευθύνη για την επιστημονική και παιδαγωγική καθοδήγηση. Η Π.Ο. έχει ως στόχο μεταξύ άλλων την **ανάπτυξη κοινών δράσεων με το οικείο Κ.Ε.Σ.Υ.** στην εκπαιδευτική έρευνα και τη διδασκαλία, επιφέροντας με την επίτευξη των στόχων τους τη βέλτιστη αποδοτικότητα του εκπαιδευτικού έργου τους. (ΦΕΚ 1752 /17.05.2019 άρθρο 17 παρ. ιε)

Ενημερώνονται για το σχέδιο του ετήσιου προγραμματισμού κάθε Κ.Ε.Α., καθώς και για την έκθεση της τελικής αποτίμησης, όπως υπογράφονται από τον Προϊστάμενο του Κ.Ε.Α. (ΦΕΚ1752/17-5-2019 άρθρο 6 παρ.7)

Ανταποκρίνονται σε θέματα συνεργασίας και από κοινού οργάνωσης με το οικείο Κ.Ε.Α. και Κ.Ε.Σ.Υ. και φυσικά ΠΕ.Κ.Ε.Σ. επιμορφωτικών και ερευνητικών δράσεων για τους εκπαιδευτικούς της περιοχής ευθύνης τους και την υποστήριξη των προγραμμάτων που υλοποιούν οι σχολικές μονάδες. (ΦΕΚ1752/17-5-2019 άρθρο 16 παρ.2 ζ,η)

Ας σημειωθεί ότι ο **Προϊστάμενος Κ.Ε.Α. παρίσταται στις συνεδριάσεις του Συλλόγου Εκπαιδευτικού Προσωπικού του οικείου Κ.Ε.Σ.Υ. που αφορούν στον προγραμματισμό της δράσης του τελευταίου, καθώς και, όποτε καλείται, στις συνεδριάσεις της ολομέλειας του οικείου ΠΕ.Κ.Ε.Σ.,** προκειμένου να ενισχύεται η αλληλόδραση και η ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις ανάγκες των σχολικών μονάδων της περιοχής ευθύνης τους και το συντονισμό τους για την υποστήριξη αυτών. (ΦΕΚ1752/17-5-2019 άρθρο 16 παρ.2στ)

Ο Σ.Ε.Ε. «Εκπαίδευσης για την Αειφορία» και τα Κ.Ε.Σ.Υ.

Ως μέλος σε κάθε Π.Ε.Κ.Ε.Σ. συμμετέχει σε κάθε συνεργασία **με το οικείο Κ.Ε.Σ.Υ** και τις Ε.Δ.Ε.Α.Υ, όπου υφίστανται, υποστηρίζοντας συνολικά το εκπαιδευτικό έργο των σχολικών μονάδων στις προσπάθειές τους να ανταποκριθούν στις μαθησιακές και ψυχοκοινωνικές ανάγκες των μαθητών/τριών (Τεύχος Β' ΦΕΚ 5614/13.12.2018 άρθρο 8)

Ως μέλος σε κάθε Π.Ε.Κ.Ε.Σ. δύναται να συμμετέχει –εφόσον προταθεί από την Ολομέλεια του Π.Ε.Κ.Ε.Σ.- στην Επιτροπή παρακολούθησης της υλοποίησης του προγραμματισμού δράσης και της αποτίμησης του εκπαιδευτικού έργου των **Κ.Ε.Σ.Υ.** και η οποία έχει την παιδαγωγική και επιστημονική εποπτεία (Ν. 4547/2018 άρθρο 8 παρ.6)

Ως μέλος σε κάθε Π.Ε.Κ.Ε.Σ. συνεργάζεται με **το Κ.Ε.Σ.Υ.** στον προγραμματισμό και τη διενέργεια ενημερωτικών συναντήσεων, εκδηλώσεων και επιμορφώσεων, οι οποίες αποσκοπούν στην υποστήριξη όλων των εμπλεκομένων στη μαθησιακή διαδικασία (μαθητών/τριών, εκπαιδευτικών, γονέων) και αντιστοιχούν με τις εκάστοτε ανάγκες και προτεραιότητες (Τεύχος Β' ΦΕΚ 5614/13.12.2018 άρθρο 9)

Ως Σ.Ε.Ε. που του έχουν ανατεθεί και σχολικές μονάδες για Παιδαγωγική Ευθύνη πέραν Επιστημονικής του Κλάδου Εκπαίδευση για την Αειφορία βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία εκτός βέβαια με τις σχολικές μονάδες αυτόνομα ή σε επίπεδο Ομάδων Εκπαιδευτικών, Ομάδων Σχολείων τόσο με τις Ε.Δ.Ε.Α.Υ όπου αυτές λειτουργούν, με τους Υπευθύνους επικοινωνίας του **Κ.Ε.Σ.Υ.** όπως αυτοί έχουν οριστεί από την Ολομέλεια του Κ.Ε.Σ.Υ. και φυσικά με τον Προϊστάμενο του Κ.Ε.Σ.Υ. και όλα τα Στελέχη.(Ν.4547/12-6-2018 άρθρο 48)

Οι Σ.Ε.Ε. «Εκπαίδευσης για την Αειφορία και τα Κ.Ε.Σ.Υ.

Ως Σ.Ε.Ε. οργανώνουν ενημερωτικές επιμορφωτικές συναντήσεις με εκπαιδευτικούς ίδιων ειδικοτήτων ή τάξεων και, εφόσον ενδείκνυται από τη θεματολογία των συναντήσεων, **συνεργάζονται με τα Κ.Ε.Σ.Υ.**, τα Κ.Ε.Α., τα Ε.Κ.Φ.Ε ή και τους Υπευθύνους Φυσικής Αγωγής Αθλητισμού και Πληροφορικής και Νέων Τεχνολογιών,..., **στη διαφοροποιημένη παιδαγωγική, στην ενταξιακή εκπαίδευση**, στην εφαρμογή καινοτόμων δράσεων και προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων, στα κριτήρια επιλογής εκπαιδευτικού/παιδαγωγικού υλικού, **στους τρόπους γραπτής ή προφορικής εξέτασης των μαθητών**, στη διαμόρφωση ερωτήσεων στις εξετάσεις και στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση των γραπτών, στις καλές παιδαγωγικές πρακτικές, **στις νέες παιδαγωγικές/διδασκτικές προσεγγίσεις**,...

Ο Προϊστάμενος του Κ.Ε.Σ.Υ & η Εκπαίδευση για την Αειφορία

Επιτελεί τον ρόλο του συνεργαζόμενος

- με το ΠΕ.Κ.Ε.Σ,
- τον Σύλλογο Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Κ.Ε.Σ.Υ,
- **το οικείο Κέντρο Εκπαίδευσης για την Αειφορία (Κ.Ε.Α.),**
- τα στελέχη και τις υπηρεσίες της Διοίκησης της Εκπαίδευσης, τους/τις Διευθυντές/ντριες και Προϊσταμένους/ες των σχολικών μονάδων, τους εκπροσώπους της σχολικής κοινότητας και τους φορείς της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας.
(Άρθρο 12/ Τεύχος Β' ΦΕΚ 5614/13.12.2018)

ΚΟΙΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ-ΚΟΙΝΗ ΕΥΘΥΝΗ- ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ

παραδείγματα

- **Ενταξιακή εκπαίδευση Κ.Ε.Σ.Υ.-ΚΕΑ:** Στα Κ.Ε.Α. εντός της περιοχής αρμοδιότητας των οποίων λειτουργούν Δομές Υποδοχής για την Εκπαίδευση Προσφύγων (Δ.Υ.Ε.Π.), οι Προϊστάμενοι των συγκεκριμένων Κ.Ε.Α., καθώς και τα μέλη των Π.Ο. συνεργάζονται με τους Συντονιστές Εκπαίδευσης Προσφύγων (Σ.Ε.Π.), καθώς και με τους Διευθυντές των Σχολικών Μονάδων που τις φιλοξενούν, προκειμένου να αναπτύξουν δράσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα που απευθύνονται στους μαθητές/τριες πρόσφυγες και είναι προσαρμοσμένα στις δικές τους εκπαιδευτικές ανάγκες. (ΦΕΚ 1752/17-05-2019/ΥΠΠΕΘ, Άρθ. 10, παρ.4)
- **Προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων ή σχεδίων δράσης για την αειφορία συνεκπαίδευσης** (μαθητών γενικής και ειδικής αγωγής)

ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ Κ.Ε.Α. ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΟΔΡΑΣΗ ΜΕ ΤΑ Κ.Ε.Σ.Υ.

Τα θεματικά δίκτυα εθνικής /διεθνούς εμβέλειας, πέραν των τοπικών και περιφερειακών που μπορούν τα Κ.Ε.Α. να ιδρύσουν, ενδείκνυται να εστιάζουν σε καίρια εθνικά/διεθνή ζητήματα που αφορούν στο **περιβάλλον** (φυσικό και ανθρωπογενές) , την **υγεία** και τον **πολιτισμό** και τα θεματικά αντικείμενα να σχετίζονται με την **εθνική στρατηγική και τους διεθνείς στόχους για την Αειφορία.**

Αυτό σημαίνει ότι η Αειφορία μέσα από τις **διεπιστημονικές προοπτικές συνεργασίας** με τον προγραμματισμό και τον **σχεδιασμό κοινών δράσεων με τα Κ.Ε.Σ.Υ.** και όχι μόνο, μπορεί να υπηρετήσει με ευοίωνες προοπτικές τους στρατηγικούς στόχους εφόσον υιοθετηθούν τόσο σε επίπεδο επιχειρησιακού σχεδιασμού όσο και σε επίπεδο σχεδιασμού προγραμμάτων δράσης κάθε υποστηρικτικής δομής (ΦΕΚ 1752/17-5-2019 άρθρο 12 παρ.2)

Συνεργασία= Ανάγκη και Νόμος

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΝΟΝΤΑΣ

**Στόχοι της Αειφόρου Ανάπτυξης και της Εκπαίδευσης για την Αειφορία,
1,2,3,4,5,8,10,11,16,17 (απόλυτα συναφείς με τη στόχευση των Κ.Ε.Σ.Υ.)**

- Σας ευχαριστώ πολύ